

VLADIMÍR MAŘÍK

ředitel Českého institutu informatiky, robotiky
a kybernetiky (CIIRC) ČVUT v Praze

„Když můžete, jedte studovat
do světa, jedno kam, ale zkuste
tam nějakou dobu pobýt.“

maturoval v roce 1970

VLADIMÍR MAŘÍK

Hana Komárková (odmaturovala v roce 2017)

Jak vzpomínáte na roky studia na Ohradní?

Nejlepší roky života! Všechno v poklidu, krásné atmosféře, užívali jsme si 3 roky v oáze v Ohradní ulici. Bylo to takové malé rodinné gymnázium, všichni jsme se znali, bylo hodně legrace. No, a starostí málo – jenom jestli tu maturitu uděláme. Takže vzpomínám jen v tom nejlepším.

A nějaké průšvihy během studia?

No, víte, že jak ten čas běží, tak se průšvihy v paměti vymazávají a zůstávají tam jen ty světlé chvíle. A protože už je to dost dlouho, co jsem maturoval, tak tam zůstaly jen ty.

A co takové ty klukoviny? Prováděli jste něco?

Prováděli, no, co si vzpomínám... Pro pana profesora Prokšana, toho asi nepamatujete, jsme sbírali tabulky. On sbíral prostě smaltované nápisy, třeba „Vstup zakázán“ nebo „Nebezpečí radiace“. Tak ty jsme mu sháněli, kde jsme všude mohli. Vrcholem bylo, že jsme mu sehnali i číslo z tramvaje číslo 19, přinesli mu to, a on to nechtěl – bránil se tomu, chtěl, abychom to vrátili, ale nakonec i číslo 19 tam zůstalo. To byla tramvaj, kterou jezdila spousta studentů na Spořilov.

Potom jednoho dne jsme se rozhodli, že si koupíme za korunu V Kotcích stejnou proužkovou kravatu a přišli jsme, celá třída, v proužkové kravatě. No, a samozřejmě jsme čekali, co budou říkat profesoři. Koupili jsme nějaké navíc a hned první náš třídní, zase ten jmenovaný Prokša, říkal: „A pro mě žádnou nemáte?“. Tak byl první, kdo si ji navlékl taky. To si pamatuju jako dneska – chodili jsme

týden ve stejných kravatách.

Pak jsme měli rádi Brycha. Byla to silná osobnost. Učil nás tělocvik. Honil nás po hřišti baseballovou pálkou hned na prvním tělocviku. Vymlátil z nás duši, byl náročný, ale skončili jsme jako velcí kamarádi a mnoho let ještě potom jsme se scházeli a probírali věci. Takže to byla taky taková zvláště silná osobnost.

A nesmíte zapomenout na pana Krále! Pan Král byl školník, ten byl po řediteli vůbec nejdůležitější. Stál každé ráno u vchodu, kontroloval, jak se přezouváme, a taky kontroloval, kdo přišel pozdě. Když se to stalo jednou, dvakrát, tak z toho nic nedělal – ještě se nás zastal, že zavinil to zpoždění on. Ty, co ale chodili soustavně pozdě, na ně měl spadeno. Takže školník Král, to byl prostě metr, po řediteli nejdůležitější osobnost. Možná důležitější než ředitel! Na něj musíte vzpomenout, to byla historie té budovy, on tam žil x let.

Jinak jsme žádné velké průšvihy neměli, my jsme byli hodní – aspoň co si pamatuju.

Pak si pamatuju, že jsme s panem profesorem Moravcem v roce 1968 několik měsíců připravovali cestu celé třídy do Vídně. Autobusem, že přespíme v Mikulově, a druhý den co navštívíme – měli jsme to naplánované někdy na podzim, plánovali jsme to od jara – no a pak už se nedalo vyjet, protože jsme nedostali výjezdní doložky, a už jsme zůstali doma. Ale to bylo velké plánování – mapa byla na zdi, které muzeum, v kolik hodin kam. Měli jsme přespát v Mikulově při cestě tam, celý den ve Vídni a pak zase zpátky, protože jsme neměli peníze. Byla to velká akce, plánovaná, ale sešlo z toho.

Ovlivnila vás Ohradní ve výběru povolání a ve vaší další kariéře?

Sto procentně ovlivnila, protože jsme měli třídního matikáře, silného fyzikáře – profesora Prokšana. Určitě ovlivnil nejen mě, ale i pár dalších, v tom, že jsme na tu techniku šli. Přitáhl nás k tomu. Dělal zajímavé fyzikální pokusy, učil nás takovou matiku i navíc, takovou přípravu na tu školu. Myslím, že nás hodně pomohl nasměrovat. Ale i tak, jak nám to vysvětloval, že ta technika je ten správný směr...

Udělal z vás Ohradní toho ambiciózního člověka, kterým se zdáte být?

To já se necítím být ambiciózním, já si akorát kladu nějaké cíle, které se snažím dotáhnout, ale určitě nás tahle škola k tomu vedla. Myslím si, že ty základy těch ambiciózních vizí tam jsou. Co nás učili? Učili nás jazyky – byl to ten rok '68, '69 – říkali: „Bez nich se neobejdete!“ Čili hodně úsilí se tam věnovalo jazyku, ale na druhé straně vzpomínám i na češtinu, že jsme se učili vlastně o spisovatelích, kteří nebyli v osnovách, kteří byli svým způsobem zakázaní v té době. Paní profesorka Dewettrová to s námi probírala – všechny ty zakázané počínaje Mňáčkem, přes Lustiga – svým způsobem to bylo od ní takové hrdinství.

Hodně ta škola říkala: „Budete muset víc pracovat se světem, počítejte s tím, že budoucnost je mimo republiku.“ K tomu nás tak nějak vedli.

Se mnou seděl v lavici Petr Choulík, dneska generální ředitel Linde Gas. Tak s ním jsme často hovořili o cestách do zahraničí. Tehdy bylo možné vyhrát na los cestu do Japonska, tak jsme koupili nějaké losy, ale nevyhráli jsme. Ještě než se losovalo, tak jsme se hádali, kdo bude sedět u okýnka.

Na to, jak jsme tu cestu plánovali, vzpomínám vždycky, když do toho Japonska jedu. Dneska už nechci sedět u okýnka,

protože tam se sedí blbě, chci do uličky, ale vždycky na to vzpomínám.

Ta škola měla poměrně velký rozhled, nebyla lokální, ať je to na spisovatele, ať je to na matematiku, na fyziku,...

Spousta bývalých studentů se k Ohradní vrací, často tam nechávají studovat své děti, co vy?

Dal jsem tam studovat nejstaršího syna! Maturoval asi v roce 1997, je to ročník 1979. Ještě měl některé profesory stejné jako já.

Občas mám to štěstí, že se sejdu s lidmi, co taky maturovali v Ohradní - náš pan prorektor Vlček, například, jeho manželka, Jirka Polák – konzultant na vysokých postech...

Pokusil byste se porovnat možnosti generace vaší a té současné?

No, tak, možnosti... Možnosti vycestovat jsme neměli, to každého v tomhle věku děsně láká a my jsme mohli do NDR a Maďarska... To byla velká motivace, když přišel ten profesor Moravec, že pojedeme do Vídně. Takže to cestování jsme neměli.

Nebyly notebooky, nebyly žádné mobily, co jsme si nezapsali rukou, to jsme neměli. Xeroxy, to bylo ještě hodně v plenkách. To jsme si museli, když jsme potřebovali, od sebe ty věci opsat. Takže si myslím, že to byly ty záporné stránky.

Na druhé straně to zase ty lidi jaksi sdružovalo i po té škole, v těch odpoledních a na dalších akcích, protože prostě nebylo tolik podnětů. Kromě televize, kde byl jeden, možná dva kanály, toho moc nebylo. Daly se číst knížky nebo poslouchat nějaká hudba, ale tolik možností, jako je dneska, prostě nebylo. To si myslím, že ty lidi sdružovalo a byl lepší kolektiv.

Ježdili jsme povinně na brigády, to dneska nemáte, a to je škoda. To se

domnívám, že lidi hodně sblížilo, hodně se tam užilo legrace, byl to život v bojových podmínkách. Stejně tak jako říkám, že je škoda, že dneska ti mladí chlapci nechodí na vojnu – to je kus života, kde se naučí disciplínu, vyjít vstříc druhému, podřídit se druhému, překonat spolu nějaký ten problém,...

No, a že by někdo šel a studoval školu v zahraničí, to vůbec nepřípadalo do úvahy... Řekl bych, že ta škola měla větší řád, protože byly přesně dané osnovy, přesně se vědělo, co se má umět, byly na to učebnice. Na druhou stranu to bylo zaplacené, že se z toho řádu nemohlo vybočit – na tu cestu do zahraničí nebo něco jiného.

Myslím si, že možností, jak dneska získáváte informace, jak komunikujete navzájem a s jinými, jak je svět pro vás otevřen - to prostě nebylo a viditelně nám to chybělo. Ale někdy některá ta stinná stránka přinese zase to pozitivum - že se lidé sblížili po lidské stránce, možná víc než dneska. A věděli o sobě víc, partičky kamarádů věděli o sobě, o svých známostech, příbuzných, kam jezdí na chatu a tak.

Čeho si nejvíc ceníte na své kariéře, co se vám skutečně podařilo?

To je otázka těžká, ale jestli chcete vědět, na čem jsem pracoval devět let a vyvrcholí to příští měsíc, to je támhle ta budova naproti za 1,4 miliardy. To jsem přišel s nápadem, vyběhal jsem prostředky, tu stavbu jsem řídil, vybudoval jsem zbrusu nový ústav, který se tam za měsíc přesune. To je budova Českého ústavu informatiky, robotiky a kybernetiky. Tak tu jsem vydupal ze země. Tady nejde jenom o to, že se postaví budova, ale ta budova je postavená tak, že je připravená na svůj účel, součástí projektu je vybavení. Já jsem zatím připravil tým 140 lidí, který tam přejde a do roku 2020 by

nás tam mělo být 350 – to jsou skutečně vybraní, kvalitní lidé. Takže to je takový můj odkaz, takové mé celoživotní dílo.

Začalo to z hecu. Před těmi devíti lety na Karlově náměstí ve staré budově FELu zrekonstruovalo ministerstvo asi za 15 milionů podkroví, aby se tam katedra počítačů mohla rozšířit. A já jsem tehdy říkal prorektorovi: „Prosím vás, na tohle si sem zvete ministry, děláte z toho slávu, že ČVUT může mít na půdě katedru počítačů – to by chtělo nový barák! Prostě ČVUT si ho na tenhle perspektivní obor zaslouží.“ A on říkal: „Vy jste se zbláznil, to nikdo nedá, v Praze se nic nepostaví, peníze nejsou!“ A já jsem říkal: „Peněz je, jenom je potřeba se ohnout a zvednout!“

A on zas říkal: „No, když jste tak chytřej, tak to zkuste!“ A já na to: „Tak jo.“

My jsme se do krve tam na místě pohádali. Za týden jsem přišel, že to rozjždím, že od něj jako prorektora chci podklady, kde jsou volné pozemky a tak. A od té doby jsme kamarádi. Celých těch 9 let to se mnou táhne. Je to zmocněnec rektora pro jednání s MŠMT ohledně téhle stavby – je mu 73, už by měl být v důchodu, ale říkal, že to se mnou dotáhne. Takže prorektor, se kterým jsem se tehdy pohádal, mi nejvíc pomohl. A tu budovu jsme postavili. To považuju za určitý úspěch. Aby něco taky po člověku tady zbylo.

A do budoucna nějaké další cíle nebo projekty?

Kolik myslíte, že toho mám ještě před sebou? Heleďte, tohle je už čtvrtá instituce, kterou jsem vybudoval, takže už myslím, že jsem svoji kvótu splnil. Už jenom chci, aby se tohle opravdu rozjelo a uvedlo se v život, aby tam mladí lidé proudili, učili se na zajímavých věcech, přijížděli lidé ze zahraničí, ti špičkoví... A aby to byl opravdu stánek výchovy mladé generace – to je mé přání. A tomu chci ještě ten zbytek sil, co mám,

věnovat, protože si myslím, že musíme myslet na budoucnost, na vás! Protože vaše děti budou taky chtít žít někde v nějakém rozumném prostředí. Kvalifikovaně. Tak si myslím, že tam ještě ten zbytek sil nějak spálím a ještě se podívám ve světě, kde jsem nebyl. A to je tak to, kam mířím.

Máte nějaké jaké konkrétní cestovatel- ské cíle?

Tak já si každý rok nějaké vymyslím. Teď třeba pojedou dvakrát do Japonska. Japonsko je zvláštní země. Já jsem třikrát, čtyřikrát ročně v USA, ale Japonsko je jiné – vždycky tam člověk jezdí s úplně jiným nadšením než kamkoli jinam. Měl jsem tam asi štěstí na lidi, spolupracoval jsem tam a spolupracuju s vysoce postavenými lidmi, pracujeme pro Toyotu.

Další rada mladým – když můžete, budete studovat, jeďte někam do světa. Jedno kam. Ale zkuste tam pobýt nějakou dobu. To je věc, která se mně nezdařila, já jsem v životě nebyl nikde déle než 3 týdny. Ale je dobré pobýt někde půl roku, rok a nasát tu atmosféru. Japonsko je na nasátí atmosféry krásná země, všichni, kdo tam byli, na to nedají dopustit. Snažte se, když už půjdete někam, vybrat si co nejlepší školy. To platí o Americe, Německu, Japonsku. Cambridge je skvělá univerzita, ne že by ostatní v Anglii nebyly, ale Cambridge se nevyrovnají. To samé Stanford... Je důležité být na těch klíčových univerzitách.

Co byste popřál GEKOMu k narozeninám?

Dalších nejméně 80 let! Aby si udrželi 2 věci: kvalitu a přátelskost uvnitř. To je věc, od které se odvine všechno ostatní. Z kvality se odvine, že vám doporučí, kam máte chodit, kam máte jezdit, že se máte učit jazyky,... A myslím, že ta atmosféra tam byla unikátní a tu kdyby se podařilo

udržet... Ta atmosféra vede k tomu, že člověk i po 47 letech má k té škole kladný vztah, pořád k ní patří.

A pak všem přeju, aby se dostali na kvalitní vysoké školy a vážili si vzdělání a snažili se získat vzdělání co nejlepší. Vůbec není podstatný titul, důležité je, co umíte. A naučíte se to jenom někde. Bohužel, musím říct, že jenom někde...

Takže necht' je Česko a Praha středem kvalitního vzdělání – na středních školách to začíná, vysoké školy pokračují. A necht' se všichni z Ohradní dostanou, kam chtějí! A ať všichni chtějí na techniky, protože ty budeme potřebovat!

prof. Ing. Vladimír Mařík DrSc., dr.h.c.

Je vědec v oboru kybernetiky. Absolvoval ČVUT FEL, profesorem v oboru Technická kybernetika byl jmenován v roce 1990. V roce 1997 se stal vedoucím katedry řídicí techniky, v roce 1999 pak zformoval a od téhož roku až do roku 2013 také vedl katedru kybernetiky ČVUT FEL. V současné době působí jako ředitel Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky.